

2006. március 15., szerda

P6_TA(2006)0087

Negyedik Víz Világfórum

Az Európai Parlament állásfoglalása a Mexikóvárosban megrendezésre kerülő Negyedik Víz Világfórumról (2006. március 16–22.)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Negyedik Víz Világfórumra, amelyet 2006. március 16-22. között Mexikóvárosban rendeznek,
 - tekintettel az első három, Marrakesben (1997), Hágában (2000) és Kyotóban (2003) rendezett Víz Világfórum zárónyilatkozatára,
 - tekintettel a millenniumi fejlesztési célokra és az ENSZ vízügyi és közegészségügyi millenniumi projekt munkacsoportjának 2005-ben megjelentetett, az „Egészség, méltóság és fejlődés: mire lesz szükség?” című zárójelentésére,
 - tekintettel az ENSZ-nek „A víz, mint közös felelősségünk” címmel megjelent második Vízgazdálkodási Világjelentésére,
 - tekintettel a 2003. évi eviani csúcstalálkozón a G8-ak által elfogadott vízügyi cselekvési programra, amelyet megerősített a G8-ak 2005. július 7-i gleneaglesi nyilatkozata,
 - tekintettel az EU vízügyi kezdeményezésére, amelyet a fenntartható fejlődésről szóló 2002. évi johannesburgi csúcstalálkozón (WSSD) indított el,
 - tekintettel a 2004-ben az AKCS-országok és az EU között indított vízellátási programra,
 - tekintettel a fejlődő országok vízgazdálkodásáról szóló 2003. szeptember 4-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel „Belső piaci stratégia – prioritások 2003-2006” című 2004. március 11-i állásfoglalására ⁽²⁾, amelynek 5. bekezdésében azt tartalmazza, hogy „mivel a víz az emberiség közös kincse, a vízkészletekkel való gazdálkodás nem vethető alá a belső piac szabályainak”,
 - tekintettel eljárási szabályzata 108. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel a világ népességének fele egészségtelen körülmények között él és nem jut ivóvízhez, továbbá egyértelmű, hogy a vízzel kapcsolatban globális válság van kialakulóban, amely nemcsak a fenntartható fejlődést, hanem a békét és a biztonságot is fenyegeti; mivel nők és gyermekek milliói szenvednek aránytalan mértékben attól, hogy nem jutnak megfelelően ivóvízhez és higiéniai feltételekhez,
- B. mivel a millenniumi fejlesztési célok közül az egyik legfontosabb, hogy 2015-re felére csökkenjen azoknak az embereknek a száma, akik nem jutnak fenntartható módon biztonságos ivóvízhez és alapvető higiéniai feltételekhez,
- C. mivel a Negyedik Víz Világfórum fő témája a „helyi cselekvés a globális kihívásra”; mivel a víz eloszlása rendkívül egyenlőtlen, noha a vízellátásnak egyetemes közszolgáltatásnak kellene lennie, amelyet az erre legmegfelelőbb szinten, azaz helyi szinten kell megtervezni és irányítani; mivel az ilyen helyi szintű közszolgáltatások kapcsán lehetőségek nyílnak az innovatív és demokratikus helyi kormányzási kapacitás kialakítására; mivel a víznek és minőségének ellenőrzése döntő fontosságú a leghátrányosabb helyzetű lakosság fenntartható fejlődése szempontjából,
- D. mivel a vízminőség, amely életfontosságú, a fejlődő országokban bekövetkező halálozás egyik fő oka, amely évente több millió ember halálát okozza, akiknek fele gyerek; mivel több mint egy milliárd ember nem jut ivóvízhez, és 2,5 milliárd ember nem jut higiéniai feltételekhez,

⁽¹⁾ HL C 76. E, 2004.3.25., 430. o.

⁽²⁾ HL C 102. E, 2004.4.28., 857. o.

2006. március 15., szerda

- E. mivel az Európai Unió és tagállamai évente mintegy 1,4 milliárd eurót biztosítanak a fejlődő országok számára a vízzel és higiéniai feltételekkel kapcsolatos fejlesztésekre, aminek köszönhetően ebben a szektorban az EU a világ legnagyobb segélyezőjévé vált,
- F. mivel a fent említett AKCS-EU vízellátási program célja a millenniumi fejlesztési célokon és a WSSD célokon belül az, hogy „az AKCS országokban fokozza a fenntartható vízellátást és növelje a higiéniai infrastruktúrát, valamint javítsa a vízügyi kormányzást és az integrált vízkészlet gazdálkodás eljárásait úgy, hogy segítséget nyújt a finanszírozási nehézségek áthidalásához”,
1. kijelenti, hogy a víz az emberiség közös kincse és ezért a vízhez való hozzáférés alapvető emberi jog; szorgalmazza, hogy mindent kövessenek el annak érdekében, hogy 2015-re a leghátrányosabb helyzetű lakosság is hozzáférjen a vízhez;
 2. felkéri a Bizottságot, hogy a Negyedik Víz Világfórumon azzal a megbízással képviselje az Európai Uniót, hogy a miniszteri zárónyilatkozat alapvető emberi jogként ismerje el az ivóvízhez való hozzáférést; ebben a tekintetben felkéri az Európai Uniót és tagállamait, hogy az Egyesült Nemzetek égisze alatt tegyenek javaslatot a vízről és a vízkészlet gazdálkodásról szóló nemzetközi szerződéstervezetre, amely elismeri a vízhez való hozzáférés jogát;
 3. sajnálatát fejezi ki, amiért az Egyesült Nemzetek munkájába alig vonják be a Víz Világfórum tevékenységeit; emlékeztet arra, hogy 21 nemzetközi hivatal foglalkozik különböző módokon a víz kérdéssel, és ebben az összefüggésben szorgalmazza egy Vízügyi Koordinációs Hivatal létrehozatalát, amely közvetlenül az Egyesült Nemzetek hatáskörébe tartozna;
 4. hangsúlyozza, hogy a Vízügyi Koordinációs Hivatalnak a közegészség védelmét és a környezetvédelmet a vízkészlet gazdálkodás részévé kell tennie, és feladata lenne a magas vízminőség megtartásával vagy helyreállításával összeegyeztethető gazdaság- és agrárfejlesztési formákat előmozdító stratégiák kidolgozása is;
 5. aláhúzza, hogy a vízkészlet gazdálkodást egy olyan részvételen alapuló integrált megközelítésre kellene építeni, amely a felhasználókat és a döntéshozókat egyaránt bevonja a helyi szintű vízgazdálkodási politikák demokratikus kidolgozásába;
 6. szükségesnek tartja, hogy minden vízellátással és higiéniai feltételekkel kapcsolatos program tartalmazzon a nemek közötti egyenlőtlenségek felszámolására irányuló elemeket a programnak köszönhető előnyök és lehetőségek egyenlő hozzáférhetőségének biztosítása érdekében, illetve ösztönözzék a nők szerepvállalását a vízkészletek elosztásában, kezelésében és fenntartásában;
 7. örömmel nyugtázza, hogy a 9. Európai Fejlesztési Alapból (EFA) korábban vízellátásra és higiéniaira elkülönített 475 millió eurót a 9. EFA terhére további 500 millió euróval toldották meg a fent említett AKCS-EU vízellátási program elindítására; kéri, hogy a vízellátás és higiénia ügye kapja meg a szükséges finanszírozást a 10. EFA-ból is; reméli, hogy a nemzetközi intézmények cselekvési terveiben nagyobb szerep jut a vízellátás problémájának, és hogy az adósságkönnyítés szintén előmozdítja a vízellátáshoz kapcsolódó befektetéseket;
 8. aláhúzza és támogatja a fent említett ENSZ vízügyi és közegészségügyi millenniumi projekt munkacsoportjának megállapításait, amelyek szerint a legfontosabb millenniumi fejlesztési célok nem érhetők el, amennyiben néhány előfeltétel nem teljesül. Ilyen feltételek például az alábbiak:
 - nagyobb összpontosítás a legkevésbé fejlett országokra és a nekik szánt fejlesztési támogatások növelése;
 - források átcsoportosítása az alacsony és közepes bevételekkel rendelkező fejlődő országoktól a legszegényebb országokhoz;

2006. március 15., szerda

- valamennyi érintett résztvevő fokozottabb bevonása annak érdekében, hogy ténylegesen sajátjuknak tekintsék a vízellátást és a higiéniai feltételeket érintő kezdeményezéseket, valamint a helyi lakosság mozgósítása céljából;
9. arra ösztönzi az Európai Unióban működő helyi hatóságokat, hogy a felhasználók által a vízközmű és higiéniai szolgáltatásokért fizetett díjak egy részét decentralizált együttműködési intézkedésekre fordítsák, az Uniót pedig arra kéri, hogy különítse el a szükséges forrásokat az ilyen intézkedések támogatására és társfinanszírozására, különös tekintettel az adatok összehangolására, valamint az eredmények kiaknázására és terjesztésére;
10. felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy ismerje el a helyi hatóságoknak a vízvédelem és vízgazdálkodás terén betöltött alapvető szerepét, és sajnálja, hogy az EU-s finanszírozási programok nem használják ki kellő mértékben a helyi hatóságoknál rendelkezésre álló kompetenciákat, tapasztalatokat és erőforrásokat, mivel figyelembe véve a náluk felgyűlt technikai kompetenciákat, know-how-t és tapasztalatokat, ezek a helyi hatóságok kiemelten alkalmasak arra, hogy segítsék helyi közösségeket a fejlődő országokban;
11. hangsúlyozza, hogy a vízellátás és higiéniai feltételek javítására irányuló intézkedések nem elkülönülten kezelendők, hanem inkább egy olyan koherens, átfogó fejlesztési stratégia részeként, amely más politikai területeket is magában foglal, úgymint az egészségügyet és oktatást, az infrastruktúrát, a kapacitás-fejlesztést, a felelősségteljes kormányzást, valamint a fenntartható fejlesztési stratégiákat;
12. kiemeli a vízhez kapcsolódó lappangó regionális konfliktusok korai megelőzésének fontosságát, különösen azokban a térségekben, ahol több ország osztozik ugyanazon a vízgyűjtő medencén; ebben az összefüggésben további EU-s és nemzetközi szintű erőfeszítéseket sürget a regionális vízügyi koordináció javítása, és regionális vízgazdálkodási testületek felállításának ösztönzése érdekében;
13. hangsúlyozza, hogy a klímaváltozás következtében egyre növekszik a vízhiány veszélye; emlékeztet rá, hogy a világ számos részén fenyeget az elsivatagosodás, a gleccserek olvadása, a talajvízszint csökkenése és a tengervíz megemelkedése; felszólítja az EU-t és tagállamait, valamint a nemzetközi közösséget, hogy a negatív tendenciák megállítása érdekében hajtsanak végre a klímaváltozást megakadályozó intézkedéseket;
14. felszólítja környezetvédelmi és megelőzési politikák közös irányítására annak érdekében, hogy létrejöjjön egy valóban közös vízgazdálkodási politika, amelyet a vízkészletek minőségének közép- és hosszú távú megőrzését célul kitűző vízügyi keretirányelv elvei alapján az EU összes külpolitikájában végrehajtanak, és ebben a tekintetben úgy véli, hogy a vízügygel kapcsolatos együttműködési projektek és kétoldalú erőfeszítések valamennyi EU-s finanszírozásának összhangban kell lennie az EU környezetvédelmi jogszabályainak általános szemléletével;
15. üdvözli és támogatja az európai és nemzetközi civil szervezetek munkáját a vízhez való hozzáféréssel összefüggő problémák megoldása érdekében, különösen a legszegényebb területeken; javasolja, hogy a Negyedik Víz Világforum résztvevői tevékenyen vegyék ki részüket a civil szervezetek által a fórum ideje alatt folytatott tevékenységekben, és komolyan vegyék fontolóra az általuk előterjesztett javaslatokat;
16. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az AKCS-EU Miniszterek Tanácsnak, az ENSZ főtitkárának, valamint a Globális Víz Szerződés Bizottságai főtitkársága felé.
-